

3. Мармазов В. Методи динамічного тлумачення Конвенції про захист прав людини та основних свобод / В. Мармазов // Вісник Академії правових наук України. – 2003. – № 4. – С. 63-72.

4. Шевчук С. Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод: практика застосування та принципи тлумачення у контексті сучасного українського праворозуміння. Електронний ресурс. / Режим доступу: <http://eurocourt.in.ua/Article.asp?AIdx=416>.

Лук'янченко Є. О.,

*керівник сектору адміністративних
стягнень Державної установи «Центр
пробації»*

ПРО ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПОРЯДКУ ПРИТЯГНЕННЯ ВИННИХ ЗА УХИЛЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ СУСПІЛЬНО КОРИСНИХ РОБІТ

Інститут суспільно корисних робіт запроваджено після набрання чинності 06 лютого 2018 року Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів», яким зокрема внесено зміни в Кодекс України про адміністративні правопорушення (КУпАП) та на уповноважений орган з питань пробації покладено обов'язок виконання постанов суду про накладення адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт. Цей вид стягнення застосовується однаковою мірою до боржників з виплати аліментів без ознак статі, крім категорій осіб, що визначені ст. 31¹ КУпАП.

Під час виконання постанов суду про застосування суспільно корисних робіт на уповноважений орган з питань пробації покладаються: облік порушників; роз'яснення порушникам порядку та умов відбування суспільно корисних робіт; погодження з органами місцевого самоврядування та власниками підприємств переліку об'єктів, на яких порушники виконуватимуть суспільно корисні роботи, та видів таких робіт; контроль за відбуванням стягнення порушниками та виконанням обов'язків власником підприємства за місцем відбування порушниками суспільно корисних робіт; облік відпрацьованого порушниками часу; проведення у разі потреби контрольних перевірок за місцем відбування порушниками суспільно корисних робіт; з'ясування причин невиходу порушників на суспільно корисні роботи; складання

протоколу про адміністративне правопорушення стосовно порушників, які ухиляються від відбування суспільно корисних робіт.

Таким чином, у разі ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт вона підлягає притягненню до адміністративної відповідальності, що законодавчо і закріплено у ст. 325⁴ КУпАП.

Право складання протоколів про вчинення особою адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 183² КУпАП, покладено на уповноважені органи з питань пробації, що було запроваджено Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання» від 03.07.2018 р.

Санкція вищезазначеної статті передбачає накладення адміністративного стягнення у виді адміністративного арешту. Постає запитання: яким чином можна буде притягнути до адміністративної відповідальності за ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт жінку, що має дитину віком до 12 років? Оскільки до цієї категорії осіб адміністративний арешт не може бути застосований, відповідно до ст. 32 КУпАП, а санкція ст. 183² КУпАП не містить альтернативного виду стягнення. Зазначені норми КУпАП суперечать одна одній.

Механізм складання протоколів про адміністративні правопорушення персоналом органів пробації та надсилання їх до суду, передбачений Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення посадовими особами уповноважених органів з питань пробації, затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 17.08.2018 № 2702/5. Однак надсилання зазначеного протоколу відносно жінок, які мають дітей віком до 12 років призведе до відмови суду притягати винних за ухилення від відбування суспільно корисних робіт, як наслідок особа може продовжувати ухилятися та не буде нести відповідальності за це.

До прогалин законодавчого врегулювання слід віднести також питання про порядок притягнення винних осіб за злісне ухилення від відбування суспільно корисних робіт. Оскільки ст. 325⁴ КУпАП визначено, що у разі злісного ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт вона підлягає притягненню до кримінальної відповідальності в порядку, встановленому законом. Проте в чинних нормативно-правових актах не регламентовано механізм, порядок і строки ініціювання питання про притягнення винних до такої кримінальної відповідальності.

Доречно було щоб саме органи пробації готували та надсилали матеріали до відповідних органів для вирішення цього питання, оскільки саме уповноважені органи з питань пробації здійснюють контроль за відбуванням порушниками суспільно корисних робіт.

З огляду на вищевикладене, слід зазначити, що нетривала практика засвідчує необхідність удосконалення існуючого механізму правового регулювання інституту суспільно корисних робіт. Постає нагальна потреба в усунуванні наявних прогалин шляхом внесення змін до чинного законодавства, щоб в Україні діяла ефективна та дієва модель реалізації цього виду стягнення.

*Лук'янчиков Є. Д.,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри інформаційного права
та права інтелектуальної власності
КПІ ім. Ігоря Сікорського*

ОСВІДУВАННЯ ОСОБИ ПОТРЕБУЄ ПОДАЛЬШОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ

Розслідування злочинів є інформаційно пізнавальним процесом, здійснюється у визначеній процесуальній формі застосуванням специфічних засобів, якими є слідчі (розшукові) дії. Однією із таких слідчих дій є освідування як різновид слідчого огляду, що виділяється в самостійну слідчу (розшукову) дію завдяки специфіці об'єкту, що підлягає обстеженню – тіло живої людини.

Порядок, умови і правила освідування визначаються ст. 241 КПК України. Фактичною підставою прийняття рішення про проведення даної слідчої (розшукової) дії слід вважати наявність інформації, що на тілі особи (підозрюваного, потерпілого, свідка) можуть бути виявлені сліди кримінального правопорушення або особливі прикмети. Такі відомості можуть міститися в різноманітних джерелах і мати не тільки імовірний, як вважають деякі науковці, а й достовірний характер [1, с. 537].

Юридичною підставою проведення даної слідчої дії є постанова прокурора (ч. 2 ст. 241 КПК України). Він може винести її за власною ініціативою або за клопотанням слідчого і вона є обов'язковою для освідуваного. У разі необхідності освідування може проводитися в примусовому порядку. Можливість застосування примусу щодо підозрюваного, зазначає Д. О. Савицький, не викликає сумніву. Відносно потерпілого має бути обґрунтована підозра щодо неправдивості його показань і наявність достатніх даних вважати, що це дозволить виявити фактичні дані на підтвердження або спростування такої підозри. Примусове освідування свідка можливе за наявності даних вважати, що на його тілі можуть бути виявлені сліди злочину або інші докази, що мають значення для встановлення обставин злочину, а також оцінки правдивості його показань [2, с. 25].

При освідуванні не допускаються дії, які принижують честь і гідність особи або небезпечні для її здоров'я. Захисту прав особи сприяє припис КПК, за яким